

Aan Provinciale Staten

Onderwerp:

Behandelvoorstel Moties 1944, 1945, 1947, 1948 en 1951 inzake Regionaal Waterprogramma

Geachte Statenleden,

In uw vergadering van 25 maart 2026 heeft u bij het bespreken van de Startnotitie herziening regionaal waterprogramma moties 1944, 1945, 1947, 1948 en 1951 aangenomen. Gezien de samenhang van deze moties, informeren wij u over de voorgestelde opvolging van de moties in één brief.

Behandelvoorstel Motie 1944 Jaarlijkse gezamenlijke voortgangsrapportage waterschappen aan PS .

Verzoek aan het college:

- via een jaarlijkse totaalrapportage van alle waterschappen Provinciale Staten te voorzien in een overzichtelijke en compacte informatievoorziening over de stand van zaken van de KRW doelen.

In de volgende alinea's lichten wij ons behandelvoorstel voor deze motie toe.

Bestaande en reeds geplande informatievoorziening

Op dit moment monitoren en rapporteren de waterschappen de voortgang op de KRW via onder andere het KRW-dashboard Rijn-West, het landelijke Waterkwaliteitsportaal en de bijbehorende voortgangsrapportages en factsheets. Deze informatie wordt periodiek gedeeld met de provincie en vormt (samen met onze eigen informatie over voortgang op de provinciale inzet) de basis voor de provinciale verantwoording richting Provinciale Staten, zoals bijvoorbeeld in de KRW-Tussenbalans (april 2025), de jaarlijkse Monitor Leefomgeving (onderdelen oppervlaktewater en grondwater) en de Atlas Water, waarin onder andere KRW-oordelen per waterlichaam zijn opgenomen. Aanvullend werken wij aan een KRW-monitoringstool voor oppervlaktewaterlichamen. Hierin worden de toestandsbeoordelingen en overschrijdingen per waterlichaam en waterbeheerder inzichtelijk gemaakt. De tool zal naar verwachting na het zomerreces van 2026 beschikbaar zijn voor Statenleden.

Voorstel behandeling motie

De motie onderstreept het belang van een overzichtelijke en compacte informatievoorziening voor Provinciale Staten. Om invulling te geven aan de motie, stellen wij voor om geen nieuwe rapportages te ontwikkelen, maar uit te gaan van bestaande en reeds geplande informatievoorziening. Dit om dubbele rapportagelast bij de waterschappen te voorkomen. In overleg met de waterschappen zullen wij bestaande rapportages bundelen tot een jaarlijkse totaalrapportage met behulp van de nieuwe monitoringstool. Aanvullend bieden wij aan om jaarlijks een technische sessie te organiseren over de (stand van zaken van de) KRW.

Behandelaanvraag Motie 1945 Stedelijk waterbeheer

Verzoek aan het college:

- In aanvulling op het huidige klimaatadaptatie- en waterbeleid meer in te zetten op waterbeheer in stedelijk gebied;
- Hierbij zowel thematisch als gebiedsgericht te werk te gaan;
- Hierbij zowel een coördinerende als ondersteunende rol te pakken richting gemeenten en waterschappen.

In de volgende alinea's lichten wij ons behandelvoorstel voor deze motie toe.

Huidige inzet op stedelijk waterbeheer

Binnen het huidige provinciale beleid wordt ingezet op klimaatadaptatie en water via het regionaal waterprogramma, Water en Bodem Sturend en het Uitvoeringsprogramma Klimaatadaptatie. Waterbeheer in stedelijk gebied komt met name terug:

- in relatie tot ruimtelijke ontwikkeling: er moet voldoende ruimte worden gereserveerd voor bergings- en afvoercapaciteit en voor voldoende watervasthoudend vermogen (sponswerking) van een gebied.
- in relatie tot de KRW: we stuurden een brief aan gemeenten met de oproep tot het instellen van een wethouder Water, we organiseren bestuurlijke bijeenkomsten met gemeenten over de KRW en we sturen samen met gemeenten op indirecte lozingen (lozingen via het riool, waar afhankelijk van de situatie de provincie of de gemeente bevoegd gezag voor is) via het convenant indirecte lozingen.

Daarnaast nodigen we gemeenten actief uit bij de jaarlijkse Water- en Klimaatconferentie en zijn we partner in de tien Zuid-Hollandse werkregio's van het Deltaprogramma Ruimtelijke Adaptatie. Gemeenten, waterschappen en provincie werken daar samen aan (ruimtelijke) klimaat-adaptieve doelen, met ook expliciet aandacht voor stedelijk waterbeheer. Aanvullend daarop en waar dat passend is, stellen wij kaders, bijvoorbeeld op basis van de klimaatonderlegger. De keuze voor (ook) deze rol is gebaseerd op onze ervaring met meerlaagse veiligheid, waarbij partners aangeven behoefte te hebben aan deze rol van de provincie.

Voorstel behandeling motie

De primaire verantwoordelijkheid voor stedelijk waterbeheer ligt bij gemeenten en waterschappen. De provincie neemt deze verantwoordelijkheid niet over, maar ondersteunt, coördineert en verbindt waar nodig. Gelet daarop stellen wij voor om invulling te geven aan de motie door onze huidige inzet op waterbeheer in stedelijk gebied (zie bovenstaand) te continueren en deze acties explicieter onder de noemer 'stedelijk waterbeheer' in de thematische en gebiedsgerichte opbouw van het regionaal waterprogramma te positioneren.

Behandelvorschstel Motie 1947 Bij goede waterkwaliteit ruimte geven

Verzoek aan het college:

- Om in het kader van doelsturing in overleg te gaan met het Rijk over gebieden waar de waterkwaliteit wel voldoet aan de normen ten aanzien van specifieke nutriënten, de ruimte te geven voor herstel van de mestbalans, ten einde bodemvruchtbaarheid en waterbergend vermogen in stand te houden.

In de volgende alinea's lichten wij ons behandelvoorstel voor deze motie toe.

Doelsturing en waterkwaliteit

Binnen waterkwaliteitsbeleid wordt gestuurd op het behalen van de KRW-doelen. Bij het bepalen van onze inzet daarop, houden wij rekening met gebied specifieke omstandigheden en de mate waarin doelen al zijn bereikt. Deze lijn sluit aan bij de Uitvoeringsagenda Landbouw 2025–2030, waarin wij hebben vastgelegd dat wij inzetten op het verder ontwikkelen van doelsturing. Doelsturing biedt ruimte voor innovatie en maakt het mogelijk om beter aan te sluiten bij de specifieke situatie van ondernemers.

Vorschstel behandeling motie

Het bieden van ruimte voor aanpassing van de mestbalans raakt aan nationale regelgeving en kaders, waarbij het Rijk een belangrijke rol heeft. Gezien onze ambities op het vlak van waterkwaliteit én onze ambities op het vlak van doelsturing (en de verhouding tussen beide dossiers) stellen wij voor om invulling te geven aan de motie door in een volgend Bestuurlijk Overleg KRW met het Rijk, de waterschappen en andere provincies de vraag in te brengen in hoeverre binnen de bestaande kaders ruimte bestaat om gebied specifiek maatwerk toe te passen in situaties waar de waterkwaliteit aantoonbaar voldoet aan de normen. Wanneer uit dit overleg meer helderheid komt over deze eventuele ruimte, zullen wij PS hierover informeren.

Behandelvorschstel Motie 1948 Oevergrondwaterwinning onder veen

Verzoek aan het college:

- Met drinkwaterbedrijven in gesprek te gaan over de noodzaak en urgentie van het gebruik van de best beschikbare technieken voor drinkwaterwinning, onder meer ter vervanging van oevergrondwaterwinning onder veen,
- Provinciale Staten uiterlijk in het vierde kwartaal van 2026 over de uitkomst van dit gesprek te informeren.

In de volgende alinea's lichten wij ons behandelvoorstel voor deze motie toe.

Gesprek met drinkwaterbedrijven in het kader van beleidsverkenning

In het kader van de voorgenomen beleidsverkenning drinkwater voert de provincie het gesprek met drinkwaterbedrijven over de ontwikkeling van nieuwe winningen en de wijze van drinkwaterwinning. De toepassing van best beschikbare technieken en mogelijke alternatieven voor oevergrondwaterwinning onder veen worden hierin nadrukkelijk betrokken.

Best beschikbare technieken bij ontwikkeling van nieuwe winningen

Bij de ontwikkeling van nieuwe winningen wordt gekeken naar technische mogelijkheden en effecten op bodem, water en omgeving. In lijn met de motie zullen wij bezien in hoeverre het gebruik van best beschikbare technieken verder kan worden gestimuleerd of geborgd, binnen de bestaande beleids- en vergunningenkaders.

Voorstel behandeling motie

Gelet op het bovenstaande stellen wij voor om invulling te geven aan de motie door het gesprek met drinkwaterbedrijven over best beschikbare technieken te intensiveren. Wij zullen Provinciale Staten informeren over de uitkomsten van deze gesprekken in samenhang met de beleidsverkenning, die voor het zomerreces van 2026 met PS gedeeld zal worden, en/of op het moment dat een nieuwe winning aan de orde is.

Behandelvoorstel Motie 1951 Actualiteit en volledige bronduiding als basis voor waterbeleid

Verzoek aan het college:

- In de verdere uitwerking van het Regionaal Waterprogramma actuele meettrends expliciet bestuurlijk te wegen en Provinciale Staten hierover te informeren;
- Bronduiding expliciet en breed te verankeren als afwegingskader bij het opstellen van maatregelen;
- Gebieds- en praktijkmetingen te betrekken bij de beleidsmatige duiding en daarvoor transparante kwaliteitseisen en beoordelingscriteria te hanteren.

In de volgende alinea's lichten wij ons behandelvoorstel voor deze motie toe.

KRW-monitoringprogramma en bronduiding

Binnen het waterkwaliteitsbeleid wordt gewerkt met monitoringgegevens die worden gebruikt voor beleidsvorming en de uitwerking van het regionaal waterprogramma. Daarbij is de provincie gebonden aan landelijke afspraken over de inrichting en toepassing van het KRW-meetnet. Meetgegevens worden in dat kader gevalideerd en zorgvuldig geïnterpreteerd. Wanneer monitoringgegevens uit het KRW-meetnet daartoe aanleiding geven, wordt verdiepend onderzoek uitgevoerd naar de herkomst van normoverschrijdingen. Deze bronduiding vormt een belangrijke basis voor het bepalen van effectieve en proportionele maatregelen in het regionaal waterprogramma.

Gebieds- en praktijkmetingen

Aanvullende informatie vanuit gebieden en de praktijk kan waardevolle signalen opleveren. Tegelijkertijd is het van belang dat deze informatie voldoet aan eisen van reproduceerbaarheid en representativiteit. Metingen van individuele perceeleigenaren of andere partijen worden daarom niet zonder meer op hetzelfde niveau meegewogen als het KRW-meetnet. Wij blijven echter openstaan voor aanvullende informatie vanuit gebieden en de praktijk die ons beeld van de waterkwaliteit ter plaatse nader aanscherpen of duiden. Wij benutten deze informatie waar mogelijk en met inachtneming van de geldende kwaliteitseisen en de noodzaak van validatie.

Voorstel behandeling motie

Gelet op het bovenstaande stellen wij voor om invulling te geven aan de motie door in het regionaal waterprogramma aandacht te besteden aan actuele meetgegevens conform de landelijk afgesproken KRW-monitoringsystematiek en bij bronduiding aanvullende informatie uit gebieden en de praktijk te betrekken waar dat op verantwoorde wijze kan.

Conclusie

Op basis van bovenstaande stellen wij voor om moties 1944, 1945, 1947, 1948 en 1951 als afgedaan te beschouwen.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
secretaris,

plv. voorzitter,

drs. M.J.A. van Bijnen MBA

M.E. van Leeuwen